

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΓΩΝ ΓΑΒΡΙΗΛ (12.4.1808-2.10.1815)

Ὁ ἀπὸ Δυρραχίου ἐπίσκοπος τῶν Σταγῶν Γαβριὴλ γεννήθηκε στὸ χωριὸ Λοζέτσι, σήμερα Ἑλληνικὸ, τῶν Ἰωαννίνων. Κατὰ τὸν Λαμπρίδη, καταγόταν ἀπὸ τὸ Κοτόρτζι, σήμερα Ἀετοράχι¹. Ἀρχικὰ διετέλεσε ἠγούμενος στή Μονή της Τσιούκας, στά ΒΑ τοῦ χωριοῦ του, τίν ὁποία «προίγαγε καί ἠυπρέπισεν δεόντως»². Ἐκλέχθηκε, ἄγνωστο πότε, ἐπίσκοπος τοῦ Δυρραχίου, χωρὶς ὁμως νά περιλαμβάνεται στοὺς γνωστούς ἐπισκοπικούς καταλόγους τοῦ Δυρραχίου³. Ὅμως τὸ 1808, σέ μία παρηρσία ἀρχιερέων, στὸν κώδικα 2 τῆς Μονῆς Ἁγίας Τριάδας τῶν Μετεώρων, ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: «Γαβριὴλ ἀρχιερέως Δυρραχίου, μετέπειτα καί Σταγῶν». Στὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς του, ὡς ἐπίσκοπος τῶν Σταγῶν, ἀναφέρεται ὡς «δυρραχείου» καί στὸ φ. 190β τοῦ κώδικα 90 τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῶν Μετεώρων εἶναι καταχωρισμένη μία ἀφιέρωσί του, στή μονή αὐτῆ 100 γροσίων, «λάσον τοῦ ἀρχιερέως δυρραχίου κύρ Γαβριὴλ Ἰωαννίτου», τὸν Νοέμβριο τοῦ 1807⁴.

Ὁ Γαβριὴλ φαίνεται πὼς ἦταν γνώριμος τῶν Μετεώρων. Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ γεγονός ὅτι τίν 1.9.1806, δύο χρόνια πρὶν ἐκλεγεῖ ἐπίσκοπος τῶν Σταγῶν,

¹ Ἰω. Λαμπρίδης, *Μαλακασιακὰ Α'*, ἐν Ἀθήναις 1888, σ. 37.

² Ἰω. Λαμπρίδης, ὅ.π., σ. 37· πρβ. Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τρικαλινὰ Σύμμεικτα ΚΔ'», *Θεσσαλικὸ Ἡμερολόγιο*, 43, Λάρισα 2003, 306.

³ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, ὅ.π., σ. 306.

⁴ Δημήτριος Ζ. Σοφιανός, *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Τόμος Γ'. Τὰ χειρόγραφα τῆς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου*, ΚΕΜΝΕ, Ἀθήνα 1986, σ. 278.

ἀφιέρωσε στή Μονή τῆς Ἁγίας Τριάδας⁵ 100 γρόσια καί στίς 8.11.1807, ἄλλα 100 γρόσια στή Μονή τοῦ Ἁγίου Στεφάνου⁶.

Ἡ ἀρχιερατεία του μέχρι τώρα δέν εἶχε προσδιοριθεῖ ἐπακριβῶς. Ὁ Σκουβαράς ἀναφέρει τήν περίοδο 1803-1816⁷, ὁ Ἀτέσης τήν περίοδο 1808-1816⁸ καί ὁ Καλούσιος τήν περίοδο 12.4.1808-1815/1816⁹. Τώρα ὅμως, χάρις στόν ἐντοπισμό μᾶς ἐνθύμησις, προσδιορίζεται μέ ἀκρίβεια: 12.4.1808 2.10.1815. Μέ βάση κάποιες ἄλλες ἐνθυμήσεις μποροῦμε τώρα νά παρακολουθήσουμε τί δράση του στήν Ἐπισκοπή τῶν Σταγῶν, στήν ὁποία διαδέχθηκε, στίς 12.4.1808, τόν Παῖσιο Β΄, μετά τήν παραίτησή του. Τό ὑπόμνημα ἐκλογῆς του ἔχεις ὡς ἑξῆς¹⁰:

«+ἐπειδή τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς σταγῶν δίχα Ἀρχιερατικῆς προστασίας μεινάσης, ἄτε δὴ του <ἀρ>χιερατεύοντος ἐν αὐτῇ κύρ παΐσιου οἰκειοθελῶς παρατησιαμένου, ἡμεῖς οἱ πα<ρόν>τες ἀρχιερεῖς διακελεύσει τοῦ πανιερωτάτου καί θεοπροβλήτου ἡμῶν Δεσπότη, καί μητροπολίτου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως λαρίσης, ὑπερτίμου καί ἐξάρχου Δευτέρου <ς> <θητα>λί(ας) καί πάσης Ἑλλάδος κυρί(ου) κυρί(ου) Γαβριήλ, συνεισελθόντες ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ <τῆς> κομίσσεως τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν θεοτόκου καί ἀειπαρθένου) Μαρίας, τῆς ἀγιωτάτης ἐ<πισκοπῆς> σταγῶν, ἐπί εὐρέσει ἀρμοδί(ου) προσώπου του ἀναδεξαμένου) τήν Ἀρχιερατικὴν προ<στασί>αν τῆς ἐπισκοπῆς καί ψήφους κανονικὰς κατὰ τήν ἐκκλησιαστικὴν ὑποτύπωσιν <ποιήσαν>τες, ἐθέμεθα πρῶτον τόν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον δυρραχείου κύρ Γαβριήλ, δεύτερον <τόν> ἐν ἱερομονάχοις κύρ Δανιήλ, καί τρίτον τον ἐν Ἱερομονάχοις κύρ ἀνανίαν.

ὄθεν καί κατεστρώθη τό παρόν ὑπόμνημα ἐν τῷ Ἱερῷ κώδικι τῆς ἀγιωτάτης μητρο<πόλεως> λαρίσης.

ἀωπω : ἀπριλλίου) ἴβ^α:

Ὁ Τρίκης Γαβριήλ Ὁ Γαρδικίου Ἀνανίας Ὁ Περιστερᾶς Καλλίνικος».

⁵ Φ. Κοτοπούλης, *Τά Μετέωρα*, Ἀθῆναι 1973, σ. 163.

⁶ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, ὁ.π., σ. 309.

⁷ Β. Σκουβαράς, «Τρίκης καί Σταγῶν Μητρόπολις», ΘΗΕ, 11 (1967) σ. 858.

⁸ Βασίλειος Ἀτέσης, *Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερον*, ἐν Ἀθῆναις 1975, σ. 264.

⁹ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, ὁ.π., σ. 306.

¹⁰ ΕΒΕ, Κώδ. 1472, φ. 104α, Δημήτριος Γ. Καλούσιος, ὁ.π., σσ. 306-307· Δημήτριος Γ. Καλούσιος, *Ὁ Κώδικας τῆς Μητροπόλεως Λαρίσης*, ΕΒΕ 1472: 1647-1868, Λάρισα 2009, σσ. 118-119.

Στις 9.10.1809 ο Γαβριήλ, σύμφωνα με μία ενθύμηση¹¹, τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς Παλιοκαρυᾶς (Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος)¹², ἡ ὁποία ἦταν, μέχρι τό 1881, τό ἔσχατο σημεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς τῶν Σταγῶν στό ὄροπέδιο τῆς Δεσκάτης.

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1809 πέρασε ἀπό τήν Καλαμπάκα ὁ Ἄγγλος ἀντισυνταγματάρχης καί περιηγητής W. M. Leake καί ἐπισκέφθηκε τόν Γαβριήλ. Στό ὁδοιπορικό του σημείωσε ὅτι, ὡς Γιαννιώτης, ἦταν πιό ἐξευγενισμένος ἀπό τούς περισσότερους μοναχοῦς τῶν Μετεώρων¹³. Στις 11.1.1810, ο Leake ἐπέστρεψε στήν Καλαμπάκα, συνάντησε τόν Γαβριήλ καί ἀγόρασε ἀπό αὐτόν ἓνα χάλκινο ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλῆ¹⁴.

Στις 10.3.1810, ὁ Γαβριήλ ἀφιέρωσε, στήν Ἐπισκοπή τῶν Σταγῶν, «μίαν μίτραν ἀργυρόχρυσον, ἓν ζευγάρι δικηροτρύκηρα ἀσημένια ἐν οἷς ὑπάρχει καί τό ὄνομά μ(ου) σημειωμένον Σταγῶν Γαβριήλ. Καί μία πατερίτζα σαντεφίνα»¹⁵. Τήν 1.5.1810 ὑπέγραψε, μέ ἄλλους, στό ὑπόμνημα ἐκλογῆς τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Ραδοβισιδίου Γρηγορίου¹⁶.

Στις 26.5.1810 ἀφιέρωσε 500 γρόσια στό Μεγ. Μετέωρο καί στίς 15.5.1811 ἄλλα 500 στή Μονή τῆς Ἁγίας Τριάδας¹⁷. Στις 12.10.1811 ἐγκαινίασε τόν ναό τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη Χρυσοστόμου, στόν οἰκισμό Παρασκευί τῆς Δεσκάτης, σύμφωνα μέ σχετική ἐνθύμηση τοῦ ἱεροδιακόνου του Καλλινίκου¹⁸.

Ὁ Γαβριήλ ἔδειξε ἐνδιαφέρον γιά τήν ἐκπαίδευση τῶν νέων. Γιά νά τούς

¹¹ Τάκης Θεοδωράκης, «Ἐνθυμίσεις ἀπό τό Μαυρέλι τῶν Τρικάλων, 1737-1924», *Θεσσαλικό Ἡμερολόγιο*, 9, Λάρισα 1986, σ. 138.

¹² Σήμερα βρίσκεται στήν κτηματική περιοχί τῆς Κρανιάς Ἐλασσόνας. Μέχρι τό 1881 ἀνῆκε στήν Ἐπισκοπή τῶν Σταγῶν, τήν περίοδο 1882-1896 στή Μητρόπολη τῆς Δεσκάτης καί ἔκτοτε ἀνῆκει στή Μητρόπολη τῆς Ἐλασσόνας.

¹³ W. M. Leake (μετ. Γεωργία Ἀθ. Καραϊσκού), «Ταξίδι στή Θεσσαλία τοῦ 1809», *Θεσσαλικό Ἡμερολόγιο*, 29, Λάρισα 1996, σ. 34.

¹⁴ W. M. Leake (μετ. Βασίλης Εὐ. Ἀργυρούλης), «Ταξίδι στή Θεσσαλία τοῦ 1809-1810», *Θεσσαλικό Ἡμερολόγιο*, 38, Λάρισα 2000, σ. 165.

¹⁵ Δημήτριος Ζ. Σοφινός, ὅ.π., σ. 278· Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τρικαλινά Σύμμεκτα ΚΔ», ὅ.π., σ. 308.

¹⁶ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, *Ὁ Κώδικας...*, σ. 121.

¹⁷ Δημήτριος Ζ. Σοφινός, ὅ.π., σσ. 277-278.

¹⁸ Κώστας Σπανός, *Ἐνθυμίσεις καί ἐπιγραφές ἀπό τήν περιοχί τῆς Δεσκάτης, 1585-1914*, Λάρισα 1991, σσ. 48-49.

βοηθήσει, ἀφιέρωσε ἓνα λάσον¹⁹ 2.000 γροσίων, στίς 18.1.1812, σέ δύο ναούς τῆς Καστανιάς Καλαμπάκας. Μέ τούς τόκους αὐτῶν τῶν χρημάτων θά πληρωνόταν ὁ δάσκαλος. Τό λάσον αὐτό, ἰδιόγραφο τοῦ Γαβριήλ, περιλαμβάνεται στό φ. 191α τοῦ κώδικα 90 τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῶν Μετεώρων καί ἔχει ὡς ἑξῆς²⁰:

«λάσον παντοτινόν του ἀεμνήστ(ου) ἀρχιερέ(ως) σταγῶν κυρί(ου) Γαβριήλ. Ἔθημεν εἰς τάς δύο ἐκκλησίας τῆς χώρας Καστανιάς γρό(σια) δύο χιλιάδες ἥτοι ασλλ. 2.000 καί τό χρονικόν αὐτοῦ διάφορον γρό(σια) διακόσια σαράντα: ἥτοι: 240²¹ νά ἦναι ὑποχρεωμένοι οἱ κατά καιρούς ἐπίτροποι τῶν δύο ἐκκλησι(ῶν) καί οἱ τρεῖς ἐπίτροποι οἱ προεστώτεροι ἀπό τόν μαχαλέν του ἀγί(ου) ἀθανασί(ου) καί οἱ τρεῖς ἀπό τόν μαχαλέν του ἀγί(ου) γεωργί(ου) δύο κοσμικοὶ καί ἀπό ἕνας ἱερεὺς καί αὐτοὶ ὅλοι συμφώνως, νά βάνουν ἕναν διδάσκαλον νά διαβάζουν τά παιδία τοῦ χωρί(ου) εἰς τά κοινά γράμματα κ(αι) νά λαμβάνη τόν χρονικόν αὐτοῦ διάφορον γρό(σια) διακόσια σαράντα ἥτοι ασλλ: 240: καί νά τά λαμβάνωσιν οἱ πρόκριτοι ἀπό τάς δύο ἐκκλησίας κ(αι) νά πληρώνουν τόν διδάσκαλον. Καί τοῦτο νά γίνετ(αι) αἰωνίως: καί ἀδιακόπως εἰς αἰῶνα τόν ἅπαντα. αὐτό παρακαλῶ τούς ὀκτώ ἐπιτρόπους μου κατά καιρούς ὅπου νά ἔχουν αὐτό τό βάρος. καί ἂν τίς ἤθελε τά ὑστερήση, τά διασεῖση, τά χαλάση καί ἐμποδίση τό σχολεῖον, εἴτε ἱερωμένος εἴη εἴτε λαϊκός, νά ἦναι ἀφορισμένος παρά τοῦ κυρί(ου) ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἀσυγχώρητος καί ἄλυτος μετά θάνατον. ἡ μερίς αὐτῶν εἴη μετά τοῦ προδότου Ἰούδα, καί νά δώση τῷ κυρίῳ λόγον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσ(εως). τάς δύο χιλιάδας γρό(σια) τά ἐμετρήσαμεν εἰς χεῖρας τοῦ κύρ δῆμου του κύρ Κωνσταντίν(ου). Καί κύρ Ἀθανασίου π(α)πτά πολυμέρ(ου) καί κύρ χριστ(ου) π(α)πτά θεοδώρ(ου). Κατεστρώθη καί εἰς τόν κώδικα τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλε(ως) λαρίσσης. Καί παρακαλῶ θερμῶς τόν κατά καιρούς συνάδελφόν μου ἅγιον σταγῶν κύρ... Καί τόν κατά καιρούς ἡγούμενον τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀγί(ου) στεφάνου νά ἔχωσι τίν φροντίδα καί νά βιάζον τούς ἐπιτρόπους τῆς χώρας Καστανιάς εἰς ἀσπροτόταμον διά νά βάνουν διδάσκαλον νά μὴν ἐμποδίζετ(αι) τό σχολεῖον καί ὁ ἅγιος θεός νά πληρώσῃ τόν μισθόν των εἰς τίν ἐπουράνιον του βασιλείαν ἀμίν. αωιβ: Ἰαννουαρί(ου) ιη¹⁵

¹⁹ Λάσον < βενετικό lasso· κληροδότημα. Βλ. Ι. Ν. Καζάσης κ.ἄ., *Ἐπιτομή τοῦ Λεξικοῦ τῆς μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς δημώδους γραμματείας 1100-1669 τοῦ Ἐμμ. Κριαρᾶ*, Θεσσαλονίκη 2003, τ. Β, σ. 49.

²⁰ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τρικαλινά Σύμμεκτα ΚΔ», *ὁ.π.*, σ. 309 (φωτογραφία του).

²¹ Τό ἐπιτόκιο ὑπολογίσθηκε στό 12%.

ὁ σταγῶν γαβριήλ βεβαιοῖ.
ἠγούμενος τοῦ ἁγίου στεφάνου θεοφάνης ἱερομόναχος μαρτυρῶ.
εὐστάθιος ἱερέυς ἀρσένιος μαρτιρό σταγοῦς»

Στίς 20.7.1812 καί στίς 21.7.1812, υπέγραψε, μέ ἄλλους ἀρχιερεῖς, σέ δύο γράμματα ἐλέους καί βοηθείας υπέρ τῆς Μονῆς τοῦ Δουσίκου²².

Στίς 8.1.1813 ἀφιέρωσε ἕνα ἄλλο λάσο στόν πολιοῦχο ναό τῆς Δεσκάτης τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, τό ὅποιο ἔχει ὡς ἐξῆς²³:

«λάσον παντοτινόν τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιερέως Σταγῶν κυρίου Γαβριήλ, ἔθηκεν εἰς τήν ἐκκλησίαν τήν εἰς τό χωρίον Δουζκάταν²⁴ τῶν μεγάλων βασιλέων καί ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης γρόσια 50: ἦτοι πενήντα. Καί διά τό χρονικόν αὐτοῦ διάφορον²⁵ γρόσια 6: ἦτοι ἕξ: νά εἶναι ὑποχρεωμένοι οἱ κατά καιρούς τῆς αὐτῆς χώρας νά μνημονεύουσι Γαβριήλ ἀρχιερέως καί τῶν γονέων καί ἀδελφῶν αὐτοῦ, Ἀνθίμης καί Εὐφροσύνης των μοναζουσῶν. Καί τοῦτο νά γίνεται αἰωνίως καί ἀδιακόπως εἰς αἰῶνα τόν ἅπαντα. καί οἱ κατά καιρούς ἐπίτροποι τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας νά ἦναι ὑποχρεωμένοι νά δίδωσι τόν καθ' ἕκαστον χρόνον εἰς τούς ἱερεῖς γρόσια 6: καί ἂν τις νά ἤθελε τά ὑστερήσει νά καταβάλῃ ἢ νά ὑστερήσει, εἴτε ἱερωμένος εἴη εἴτε λαϊκός νά ἦναι ἐπικατάρατος. Καί νά κρίνεται μετά τοῦ προδότου Ἰούδα καί νά δώσῃ λόγον τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Τά γρόσια 50: ἦτοι πενήντα τά ἔλαβεν ὁ γερο-γιάννος ὁ προεστώς καί ἐπίτροπος τῆς ἐκκλησίας: ἕτος 1813: νοεμβρίου: 8: ἐπεράσθη καί εἰς τόν κώδικαν τῆς ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Σταγῶν:

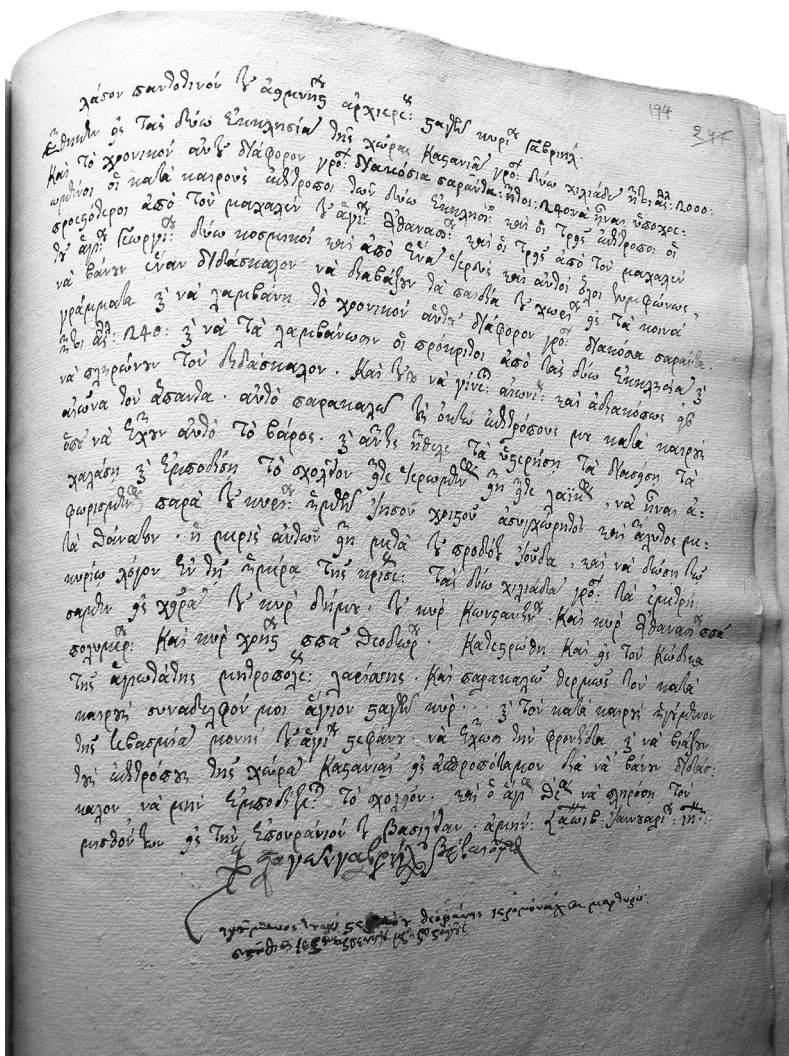
† ὁ Σταγῶν Γαβριήλ, βεβαιοῖ.
Γαβριήλ ἀρχιερέως καί τῶν γονέων καί ἀδελφῶν αὐτοῦ:
Ἀνθίμης καί Εὐφροσύνης τῶν μοναζουσῶν».

²² Ἑλένη Ἀγγελομάτη-Τσουγκαράκη, «Ἱερά λείψανα καί οἰκονομικά προβλήματα. Ἡ διάδοσις τῆς λατρείας τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνα», *Τρικαλινά*, 17, 1977, σ. 205· Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τρικαλινά Σύμμεκτα ΚΔ», *ὁ.π.*, σ. 310.

²³ Κώστας Σπανός, *Ἐνθυμίσεις...*, σσ. 51-52. Μία φωτοτυπία του ἔλαβα ἀπό τόν μακαρίτη θεολόγο καθηγητή μου στό Γυμνάσιο τῆς Δεσκάτης Χρῆστο Λιόλιο.

²⁴ Δουζκάτα· ἀντί τῆς σωστῆς μορφῆς του οἰκωνυμίου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς Δισκάτα.

²⁵ Διάφορο· ὁ τόκος.

Τό ιδίωγραφο λάσο του επισκόπου τῶν Σταγῶν Γαβριήλ, γιά τίν πληρωμί ἑνός δασκάλου στίν Καστανιά τῆς Καλαμπάκας. [Μονή τοῦ Ἁγίου Στεφάνου κῶδ. 90, φ. 191α. Εὐχαριστίες στίν ἡγουμένη τῆς μονῆς γιά τίν ἄδεια, στίν ἀδελφρή Θεοτέκνη καί στόν φωτογράφο Αἰμιλιανό Γκέκα].

Στις 3.10.1813 ο Γαβριήλ δώρισε ένα αντιμίνσιο στόν ναό τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης τῆς Δεσκάτης, μέ τήν ἐξῆς ἐπιγραφή²⁶:

† ΘΥΣΙΑΣΤΗΡΙΟΝ ΘΕΙΟΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΝ / ΔΕΔΩΡΗΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΑΓΟΝΟΣ (!) ΓΑΒΡΙΗΛ / ΕΠΙ ΕΤΕΙ ΑΩΙΓ / ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 3».

Στις 25.10.1813, τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στόν ἐγκαταλεμμένο, σχεδόν, οἰκισμό Γκορτσιά (Παλιογκορτσιά) τῆς Δεσκάτης, ἡ ὁποία ἀνῆκε μέχρι τό 1881 στήν Ἐπισκοπή τῶν Σταγῶν²⁷.

Στις 11.1.1814, πλήρωσε 1.000 γρόσια, γιά μνημόσυνό του, σέ 2 ξυλογλύπτες, ἀπό τό Μέτσοβο, οἱ ὁποιοί σκάλισαν τό τέμπλο τοῦ ναοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους στή Μονή τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῶν Μετεώρων²⁸.

Στις 5.8.1814 ἔστειλε ἕναν ἀντιπρόσωπό του στό Μυρόφυλλο τοῦ Ἀσπροποτάμου γιά νά συλλέξει τά δικαιώματά του²⁹.

Τό 1815 ἀναφέρεται στήν ἐπιγραφή τοῦ τέμπλου τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Σιαμιάδων τῆς Καλαμπάκας³⁰.

Ὁ Γαβριήλ ἀπεβίωσε στίς 2.10.1815, σύμφωνα μέ τήν ἐξῆς ἐνθύμησι: «1815: Ὁκτωβρίου: 2: ἡμέρα τετάρτη ἑπτὰ ὥρας τῆς νυκτός ἀνεπαύθη ἐν κυρίῳ ὁ ἅγιος ἡμῶν γέρων σταγῶν κύρ Γαβριήλ ὄν ὁ κύριος κατατάξει αὐτόν ἐν τόπῳ ἁγίῳ: καί μέμνησθαι οἱ ἀναγιγνώσκοντες, καί ἔστω εἰς ἐνθύμησιν. ὁ τοῦ αὐτοῦ ἀποθανόντος ἁγίου σταγῶν ἱεροδ:(ιάκονος) Κύριλλος ἔγραψα»³¹.

Μετά τόν θάνατό του, ὁ διάδοχός του Ἄνθιμος, στίς 15.4.1820, ἔκανε μία δωρεά 500 γροσίων στή Μονή τῆς Ἁγίας Τριάδας τῶν Μετεώρων³².

²⁶ Κώστας Σπανός, *Ἐνθυμήσεις...*, σσ. 50-51.

²⁷ *Τάκης Θεοδωράκης*, ὁ.π., σ. 139.

²⁸ Δημήτριος Ζ. Σοφινός, ὁ.π., σσ. 280-281· Ὁ ἴδιος, «Τά ξυλογλύπτα τέμπλα τῶν μετεωρίτικων μονῶν Μεγάλου Μετεώρου (1791) καί Ἁγίου Στεφάνου (1814), ἔργα μετσοβιτῶν μαστόρων», *Πρακτικά Ἀ' Συνεδρίου Μετσοβίτικων Σπουδῶν, Μέτσοβο 28-30 Ἰουνίου 1991*, Ἀθήνα 1993, σ. 184.

²⁹ Ἐλευθέριος Ἀπ. Καρακίτσιος, *Ἱερά Μονή Ἁγίου Γεωργίου Μυροφύλλου. Μυρόφυλλον (Μερόκοβον) Τρικάλων (Ἀπό πρό Χριστοῦ ὡς τό 1900 μ.Χ.)*, Θεσσαλονίκη 1996, σ. 234.

³⁰ Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τό μοναστήρι τῶν Σιαμιάδων Καλαμπάκας. Συμβολή στήν ἱστορία τῆς μονῆς», *Τρικαλινά*, 10, 1990, σ. 258· Δημήτριος Γ. Καλούσιος, *Ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σιαμιάδων τῆς Καστανιάς Καλαμπάκας*, Καλαμπάκα 2023, σ. 52.

³¹ Ἐλευθέριος Καρακίτσιος, «Παλαίτυπα καί ἐνθυμήσεις τῆς Ἱ. Μονῆς Κοιμίσσεως τῆς Θεοτόκου τῶν Σταγιάδων Τρικάλων», *Θεσσαλικό Ἡμερολόγιο*, 29, Λάρισα 1996, σ. 246· Δημήτριος Γ. Καλούσιος, «Τρικαλινά Σύμμεικτα ΚΔ», ὁ.π., σ. 313 (ὅπου καί φωτογραφία τῆς ἐνθύμησις αὐτῆς).

³² Θεοτέκνη μοναχὴ Ἁγιοστεφανίτισσα, *Ἱερά Μοναστήρια. Ἁγίων Πάντων - Βαρλαάμ. Τό Πέτρινο Δάσος*, τόμος Γ, Ἁγία Μετέωρα 2025, σ. 105.